

Najvažnije je povjerenje

5. svibnja 1991. Austrijski je Caritas u Hrvatsku poslao prvi kamion s hranom za prognanike i izbjeglice. Do 27. srpnja 1992. stiglo je u Hrvatsku i BiH 1.600 tegljača s hranom i robom vrijednom preko 70 milijuna šilinga. Kasnije, u akciji »Susjed u nevolji«, Caritas je zajedno s austrijskom državnom televizijom ORF i Crvenim križem Austrije dosad prikupio oko pola milijarde šilinga. Posebno brižno provedena akcija »Dijete u nevolji« donijela je dodatnih 370 kamiona uredno oprane i složene robe za djecu, a planira se i gradnja doma za djecu invalide žrtve rata. U tijeku je akcija »Krov nad glavom«. Stotine obitelji moći će uz pomoć Austrijskog Caritasa osposobiti svoje kuće za stanovanje. Na samom je startu i akcija pomoći silovanim Hrvatima i Muslimankama »Žena u nevolji«.

Sve je te akcije za Austrijski Caritas koordinirao Peter Quendler. Iako obavlja velik administrativni posao, nikako ga se ne može opisati kao uredskog čovjeka. Kamo god krene pomoć Austrijskog Caritasa, tamo je i on. U Banju Luku je pošao da se uvjeri stiže li pomoć od biskupijskih skladišta. U nekoliko navrata bio je i u Sarajevu. Na vratima novoga uredskog prostora Austrijskog Caritasa na Kaptolu 26 u Zagrebu čak i ne piše čiji je to ured. Ionako je g. Quendler ponajviše na »terenu«.

■ Zašto bismo radili umjesto Hrvata?

GK: Kako stizete tolike aktivnosti sami koordinirati?

Quendler: Jednostavno! Projekt može biti uspješan samo ako ga se preda domaćim ljudima, a to je npr. za zagrebačku biskupiju Jelena Brajša sa suradnicima. Od Austrijskog Caritasa pomaže mi samo Franz Jesche u Dakovu. Za mene su ljudi s kojima surađujem partneri. Važno mi je znati u koga mogu imati povjerenja. Ako to ne funkcionira, mogao bih imati i dvadeset suradnika, a da ne mogu raditi.

Zašto bismo mi umjesto Hrvata obavljali posao. Ja sam ovdje samo reprezentant — moram znati tko je partner i što ljudi koji su u potrebi žele. Mogu dobavljati pomoć i dalje, ali ljudi moraju reći što hoće. Tako je bilo s hranom, tako sada ide sa stanovanjem. Bilo bi krivo da netko kao strana organizacija nareduje. Ljudi se sami moraju postaviti. Traži se kreativnost.

GK: I u akciji »Krov nad glavom« samo pripomažete ljudima?

Quendler: Ljudima treba pomoći samo toliko da ih se podupre i potakne, a ne da se izgradi cijela kuća. Ljudi se ne smiju osjetiti ovisnima. Pomaže im se da mogu samostalno živjeti i da sami osjete da mogu imati inicijativu i kreativnost. Austrijski je Caritas mogao izgraditi deset novih kuća, ali to bi bilo samo za »pokazivanje«. Naučio sam to rađajući na drugim katastrofama. Jedna od njih je bio velik potres u Italiji.

GK: Koliko domaćinstava ova časa podupirete?

Quendler: Sada se potpomaže izgradnja oko 600 kuća u cijeloj Hrvatskoj. Oko 300 u zagrebačkoj nadbiskupiji, 150 u dakovačkoj, oko 50 u riječkoj, oko Dubrovnika 75. Želimo osposobiti za stanovanje 50 kuća u Mostaru,

ali tamo još nije dovoljno sigurno. Radi toga povezat ćemo biskupije Linz i Mostar.

Novac, najmanje 30 milijuna šilinga, osiguran je za spomenute gradnje, a 10 milijuna šilinga u materijalu već je isporučeno.

■ Nije tajna da dobro radimo

GK: Prikupljanje i raspodjela pomoći preko Caritasa je efikasna. Zašto Caritas tako dobro radi?

Quendler: Nije tajna da smo tako dobri jer imamo crkvenu strukturu, crkvene suradnike. Uživamo veliko povjerenje. Za izbjegličko naselje Resnik austrijska je Vlada dala novac za sanitarnu čvorove, ali je Caritasu povjerila izvedbu projekta. U crkvenoj strukturi imamo široku i jaku mrežu s najboljim informacijama, budući da svećenici i naši suradnici žive s narodom. Zato ne moram biti jako služben. I zato ne trebam puno ljudi. Nije samo ovdje tako, nego u cijelom svijetu.

GK: Hoće li biti još »krova nad glavom«?

Quendler: Preporuka je austrijskih biskupa da božićna kolekta bude prikupljena za žrtve rata i akciju »Krov nad glavom«. Ostavljeno je na volju župnicima hoće li to provesti ili ne, ali se ne bojim da neće doći još novaca.

■ Silovanim ženama sačuvati anonimnost

GK: Kako ste se odlučili za pokretanje akcije »Žena u nevolji«?

Quendler: Za probleme silovanih žena zna se već više od četiri mjeseca. Imamo ih u kampovima. A tako se kampanja u Europi pokrenula tek sad pred Božić.

Postoje projekti s kojima se u potpunosti slažem, ali i oni koje treba domisliti. Ljudi koji nemaju pojma o socijalnom radu postavili su projekte. Ja sam apsolutno protiv svih velikih projekata koji koncentriraju stradale žene u hotele, bolnice ili velike kuće s puno osoba. To bi bio geto i nije mi jasno bi li se iz njega žena mogla izvući. Bilo kamo da ih se smjesti, svi će to znati i svi će govoriti: »To su te žene.« Diskreciju i anonimnost tih žena u takvim je uvjetima jako teško sačuvati. Najveća bi pogreška bila kupiti ili izgraditi veliku kuću koju će svi pokazivati.

Alternativa su male zajednice u dva-tri stana. Caritas bi stanove iznajmio ili kupio da u njima žene žive, a u centru Caritasa imale bi savjetovalište. Iz malih zajednica bi si lakše našle posao, uklopile se u društvo. Treba raditi u suradnji s izbjegličkim kampovima. Caritas u logoru Resnik već plaća četiri liječnika. Oni bi nešto mogli postići, jer su osobe od povjerenja, a samo takve mogu pomoći. Žene žele ostati anonimne i da ih se ostavi na miru. Treba početi pomalo, da uz pomoć drugih žena počnu pomalo djelovati i pripreme se za život. U ovakoj se vrsti terapije ne može raditi shematski. Treba im omogućiti da rađe s »normalnim« ženama. Da idu na tečajevе kuhanja, šivanja, lončarstva. Terapija mora biti u različitim formama, tako da svaka žena ima svoju individualnu terapiju. Iz tih malih centara za stanovanje lakše bi ih bilo ubaciti u radni proces, što je jako važno. Mi ih ne možemo zbrinjavati cijeli život, nego to moraju same. Mora im se omogućiti da nađu muškarca, da se udaju, što u velikoj grupi nije moguće. Za početak ćemo krenuti s dva — tri centra. Uz pomoć bosanskih liječnika koji su i sami izbjegli i koji imaju bolje opće razumijevanje situacije.

GK: Kako dugo biste podupirali te male centre za stanovanje?

Quendler: Želimo kupnju ili iznajmljivanje stanova, te ostale troškove plaćati dvije-tri godine. Molimo i druge organizacije da preuzmu anonimno partnerstvo. Anonimnost je važna, ne smije se saznati identitet grupe kojoj se pomaže. Niti ja osobno neću znati gdje se nalaze naši mali centri za stanovanje.

GK: Dokad ostajete u Hrvatskoj?

Quendler: Kad bih to znao, bio bih najbolji čovjek na svijetu. Ostat ću dok god imam zadaću ili dok god ima projekata.

Josip Štilinović

APEL HRVATSKOG OGRANKA

Međunarodni odgovorni

Hrvatski ogranak Svjetske konferencije religija za mir (WCRP) sa sjedištem u Zagrebu...